

Matbransjen må lære matvett

Gårsdagens gode nyhet var lanseringen av matsvinn.no. Nettsiden skal være et verktøy og hjelpemiddel for matbransjen til å kartlegge og redusere matsvinn. For å si det enkelt: Bransjen må slutte å kaste så mye mat.

Den dårlige nyheten er at matbransjen faktisk trenger hjelp utenfra til dette. Man skulle trodd at å unngå svinn sto øverst på listen til enhver matprodusent, grossist eller butikksjef. Slik er det tydeligvis ikke.

Mat i søpla er penger ut av vinduet. Likevel kastes det i Norge hvert år mer enn 65.000 tonn mat fra dagligvarehandelen, om lag 2000 tonn fra grossistledet og i overkant av 50.000 fra produsentledet. Matsvinn.no tilbyr tips, metoder og systemer som skal gjøre matbransjen i

stand til bedre å se hvor det svikter og hvilket svinn som kunne vært unngått.

Mengder av mat blir ødelagt fra jord til bord. I tillegg kaster bransjen tonnevis av mat som er helt spiselig og i orden, men som likevel ikke lar seg selge. Grunnen er blant annet uhensiktsmessig datomerking og kundenes stadig mer kresne krav. Matvett AS står bak den nye nettsiden.

Det er allerede gjort mye for å få en bedre merking av mat. Det er stor forskjell på «best før» og «holdbar til». Stadig flere kjøttprodukter merkes med «best før». Så godt som alle meieriprodukter merkes nå på denne måten. Som regel kan man lukte og smake seg til om en matvare ikke bør spises.

De verste matsvina er likevel deg og meg. Norske forbrukere

Oppsummert

God nyhet

1 Den nye nettsiden matsvinn.no skal lære matbransjen å kaste mindre mat.

Dårlig nyhet

2 Det er litt merkelig at bransjen trenger den hjelpen. Mat i søpla er penger ut av vinduet.

Kjeft

3 I tillegg til hjelp og gode råd, kunne både bransjen og vi andre kanskje trengt litt god gammeldags matmoral.

kaster mer enn 50 tonn mat hver, totalt 260.000 tonn. Og det er vi som krever at varene i fruktdisken skal være uten en skramme, grønnsakene skal være flekkfrie og hyllene skal til enhver tid være bugnende fulle. For små butikker med lav omsetning er dette nesten umulige krav.

Før i tiden løftet foreldre pekefingeren og krevde at barna skulle spise opp. I dag kaster vi en fjerdedel av all maten vi kjøper. Har du fire matposer med deg ut av butikken, kan du gå rett i søppelkassen med en av dem. Samtidig har en milliard mennesker i verden har for lite mat.

Både matbransjen og vi trenger hjelp og gode råd for å lære oss å kaste mindre. Vi kunne nok trengt litt god gammeldags kjeft i tillegg.

SAGT

av andre

FOTO: NTB SCANPIX

Lederkandidat: Jonas Gahr Støre.

Ny Ap-ledelse

* «Den nye Ap-ledelsen kan få så mange vektballer at Thorbjørn Berntsen ville slitt med å summere dem.»

Frithjof Jacobsen, kommentator i VG.

Ny Ap-ledelse II

* «Da Jens Stoltenberg valgte å flytte Støre fra Utenriksdepartementet til Helsedepartementet, var det langt mer enn en rokering av statsrådsposter. Det var nettopp for å gi Støre bredere politisk erfaring for å kunne ta over stafettspinnen etter Jens Stoltenberg.»

Bergensavisen på lederplass.

Ny Ap-ledelse

* «Lederskiftet vil bringe til overflaten synspunkter det bare har vært mumlet om i Ap under den suverene Stoltenbergs ledelse. Det handler om kjønn («mennene dominerer for mye»). Det handler om politisk grunnsyn («Høyresiden i Ap dominerer for mye»). Det handler om geografi («Oslo dominerer for mye»). Og det handler om generasjoner («40-åringene dominerer for lite».)»

Thomas Boe Hornburg, kommentator i Aftenposten.

Nasjonen beklager

* «I Nationen onsdag 26. mars brakte vi et intervju med Tine-direktør Johnny Ødegård, om bruk av palmeolje i kraftfôr. Vi presiserer at intervjuet er gjennomført per e-post via kommunikasjonsavdelingen og at det er gjort før Tine møtte fôrproduktene. Vi ser at det kan fremstå som at TINE og Ødegård siteres på at at «palmeolje er bøndenes problem». Dette fremkommer både i tittel på forsiden og i ingressen. Dette er fullt og helt Nationens tolkning, som vi har dratt for langt. Dette beklager vi. Verken Ødegård eller Tines kommunikasjonsavdeling har uttalt dette.»

Nasjonen arbeider etter Vær varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig avisomtale bes ta kontakt med redaksjonen. Pressens Faglige Utvalg (PFU) er et klageorgan som behandler klager mot pressen i presseetiske spørsmål. PFU holder til i Oslo, tlf. 22 40 50 40. Epost: pfu@presse.no

Europas kuleste konsept

DAGENS GJEST

«**Det vi lager** her vil være helt på høyde med Manhattan i New York», uttalte den profilerte eiendomsmegleren Nils M. Nordvik til Nettavisen 11. mars i år. Men, ville en newyorker bli like imponert som Nordvik selv, over en høyblokk på tuftene etter det gamle Nasjonalgalleriet?

Etterbruken av museets symbol-ladete bygning har vært uavklart siden flytte- og byggeplanene ble lansert for mange år siden. Blodfattige forslag om kontorer og lesesaler for universitetets studenter har kommet og gått, og i Dagbladet 6. mars i år lanserte Nasjonalmuseet selv et nytt halmstrå da de foreslo å etablere et portrettgalleri etter forblide av National Portrait Gallery i London. Et innfall som ble akkompagnert av direktør Audun Eckhoffs visjon om at det nå «må tas grep og en må lage fantasifulle prosjekter». Applausen har imidlertid nok en gang latt vente på seg.

Etter planen skal Nasjonalgalleriets samlinger overføres til det nybygde Nasjonalmuseet på Vestbanetomten i 2019. Ikke bare raseres den verdensberømte Munchsalen, men hele bygningen som

ble reist etappevis av en fattig, men selvbevisst nasjon i årene 1882-1924, frarøves sitt opprinnelige innhold og blir stående igjen som et tomt skall. Mens Tyskland har gjenreist sine stolte, men utbombede museumsbygg på Museumsinsel i Berlin, mens Eremitasjen i St. Petersburg restaureres og moderniseres for enorme beløp og nederlenderne har ført sitt Rijksmuseum i Amsterdam fra 1885 tilbake til gammel prakt, har vår toneangivende kultur- og maktelite latt seg hoderystende begeistre av gladmeldinger om fukt-, sopp- og råteskader som følge av mange års sviktende vedlikehold av vårt hjemlige nasjonalgalleri. Bygningen som i 2013 var bra nok for den navngjetne Munch-utstillingen, er blitt systematisk snakket ned som en gammel rønne, helt uegnet til å imøtekomme vår tids krav til et funksjonelt museumsbygg. Likevel, til nå har det offentlige ordskiftet vært skjermet for riveplaner

«**Hvis vi får** revet bygningen og bygget et bygg på størrelse SAS-hotellet kan det bli kult», uttalte Nordvik videre til Nettavisen. Han rundet det hele av med at: «La arkitektene i Snøhetta gå berserk. For et scenario det ville vært. Bygget kunne blitt et av de

Sjur Harby

Sjur Harby er arkeolog og skribent

SYMPTOM

«**Høyttenkningen om** Nasjonalgalleriets skjebne er et symptom på museumsledelsens synkende troverdighet blant publikum.»

flotteste i Oslo.» At Nasjonalgalleriet er fredet og derfor står trygt, synes ikke å affisere megleren nevneverdig.

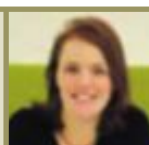
Visst handler dette om å få oppmerksomhet, og det er mulig at Nordvik av kolleger fremdeles betraktes som en framsynt mann med sans for utradisjonelle løsninger. Mer alvorlig er høyttenkningen som symptom på museumsledelsens synkende troverdighet blant publikum. For mens tusener på tusener gjennom demonstrasjoner, opprop og avisinnlegg har engasjert seg i Nasjonalgalleriets skjebne i troen på at et offentlig ordskifte kan gjøre en forskjell i et feiret demokrati, har Audun Eckhoff og hans stab sittet stille i båten, snakket politikere etter munnen og framhevet bygningens mange mangler.

Når publikums innsigelser er blitt møtt med taushet, har den faglige autoritet og legitimitet som enhver museumsleder er avhengig av, langsomt forvitret. I fagmiljøene så vel som blant Nasjonalgalleriets mange venner.

Derfor kan en privat eiendomsmegler nå ubekymret spekulere høyt i media om en verdi vi trodde tilhørte oss alle.

Sjefredaktør:
Mads Yngve Storvik
mads.storvik@nationen.no

Politisk redaktør:
Pernille Huseby
pernille.huseby@nationen.no

Nyhetsredaktør:
Rino Andersen
rino.andersen@nationen.no